ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

<u>ସି. ଆର୍. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 51/1997</u>

(ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 378 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ)

ଶ୍ରୀମତି ବିଶେଶ୍ୱରୀ ବିଶ୍ୱାଳ ...... *ଆବେଦନକାରୀ*

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜେ. ପଟ୍ଟନାୟକ, ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏଚ୍. ଏମ୍. ଧଳ,
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍. କେ. ପଟ୍ଟନାୟକ,
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବି. ବି. ରାଏ ।

- ବନାମ -

ବିନୋଦିନୀ ପାଢ଼ୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... *ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ*

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍. ପି. ଚୌଧୁରୀ
ଏବଂ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏଲ୍. ସାମନ୍ତରାୟ
ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ରୁ 3 ଙ୍କ ପାଇଁ

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA

ପୀଠାସୀନ :

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାଶ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଶୁଣାଣି ଏବଂ ରାୟର ତାରିଖ :22.08.2023

<u>ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାଶ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି</u>

1. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣାଗଲା ।

2. ଏହି ଆବେଦନର ଆହ୍ୱାନ ହେଉଛି କୋରାପୁଟର ବିଜ୍ଞ ଜେ.ଏମ୍.ଏଫ୍.ସିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଇସିସି ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 15/1985 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ନେଇ ଯେଉଁଥିରେ ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୋଗକୁ ସ୍ଥାପିତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀକୁ ଅଭିଯୋଗରୁ ମୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟରେ ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଫଳାଫଳ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ସୂଚନାଦାତା ଆବେଦନକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥିଲେ ।

3. ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଦୋଷ ମୁକ୍ତି କରିବା ବିରୋଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ତର୍କର ମୁଖ୍ୟ ବିଷୟ ହେଉଛି ଯେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରମାଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ସମୟରେ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ଥିବା ମାର୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବାଦ ଲାଗି ରହିଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଅନର୍ଥକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କୌଣସି ସ୍ୱଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

4. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ ତର୍କ ଶୁଣିବା ପରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ । ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ/ଅଭିଯୁକ୍ତ ୟୁ/ଏସ୍ 427 ଆଇପିସି ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୋଗର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ।

5. ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ମୋଟ ଚାରି ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିବାବେଳେ, ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପକ୍ଷ କାହାରି ମଧ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ କରିନଥିଲା । ମୁଦେଇଙ୍କ ତରଫରୁ ପ୍ରମାଣିତ ଏକମାତ୍ର ଦସ୍ତାବିଜ ହେଉଛି କୋରାପୁଟର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଫୌଜଦାରୀ ବିବିଧତାର ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 75/1985 ର ପ୍ରମାଣୀକୃତ ନକଲ ।

6. ପ୍ରମାଣରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ମୁଦେଇଙ୍କ ସାନ ପୁଅ ଦେବଦୁଲାର ବିଶ୍ୱାଳ ଏହି ଘଟଣାର ସାକ୍ଷୀ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଏହି ମାମଲାରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଯାଞ୍ଚ ନକରିବା ବିଷୟରେ ମୁଦେଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ମଧ୍ୟ ଆଗତ କରାଯାଇନାହିଁ । ସମଗ୍ର ଅଭିଯୋଗ ମୁଦେଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବର୍ଣ୍ଣନା ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଯିଏ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ଙ୍କ ଠାରୁ କଥିତ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ, ଯିଏ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଘଟଣା ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲେ ।

7. ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ହେଉଛି ଏହି ଘଟଣାର ଆକସ୍ମିକ ସାକ୍ଷୀ, ଯିଏ 16-17 ବର୍ଷ ବୟସର ଚାରିଜଣ ବାଳକଙ୍କୁ ମୁଦେଇଙ୍କ କାନ୍ଥ ଭାଙ୍ଗୁଥିବା ଦେଖିଥିବାର କହିଥିଲେ । ଜେରାରେ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ବାସିନ୍ଦା ନୁହଁନ୍ତି ଯେଉଁଠାରେ କଥିତ ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା ଏବଂ ସେ ପୂର୍ବରୁ ଘଟଣାସ୍ଥଳକୁ ଯାଇ ନଥିଲେ । ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ଏହା ମଧ୍ୟ ଅଭିସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସେ ମୁଦେଇଙ୍କ ସହିତ କେବେବି ସମ୍ପର୍କ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଚାରିଜଣ

ବାଳକଙ୍କୁ ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ଭାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ ଆକସ୍ମିକ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଦାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

8. ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4 ର ପରିସାକ୍ଷ୍ୟ, ଯିଏ କହିଥିଲେ ଯେ 21.03.1985 ରେ ବିନୋଦିନୀ ପାଢୀ ଏକ ଶାବଳ ଆଣି ସୀମା ପ୍ରାଚୀରକୁ ଭାଙ୍ଗିଥିବା କଥା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ କାରଣ ତାହା 1985 ମାର୍ଚ୍ଚ 20 ର ଘଟଣା ଥିଲା । ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ପ୍ରମାଣର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ, ଯେତେବେଳେ ମୁଦେଇ ଅଭିଯୋଗ ଆବେଦନରେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ତାଲିକାରେ ଯୋଡ଼ିଥିବା ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପରୀକ୍ଷା ନକରିବା ବିଷୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଅନ୍ତିମ ଉପାୟ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିଲା ନାହିଁ । ଉପରୋକ୍ତ କାରଣ ପାଇଁ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ମୁଦେଇ ଏବଂ ବିନୋଦିନୀ ପାଢୀ-ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୀମା ଥିବା ଭୂଖଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବାଦୀୟ ମାମଲା ରହିଛି ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନାଶ କରିବା ନେଇ ମୁଦେଇ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଛନ୍ତି । ଅନୁଲଗ୍ନକ-କ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରମାଣ କରିଥିଲା ଯେ କୋରାପୁଟର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଫୌଜଦାରୀ ବିବିଧ ମାମଲା 75/1985 ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଯେଉଁ ଜମି ଉପରେ ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ରହିଛି ତାହା ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏବଂ ମୁଦେଇଙ୍କୁ ଦେୱାନୀ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପଭୋଗ କରାଯାଉଥିବା ଅଧିକାରରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ନିଷେଧ କରାଯାଇଥିଲା ।

9. ୟୁ/ଏସ୍ ଆଇପିସିର 427 ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଉପାଦାନ ହେଉଛି ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀମାନେ 50 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନିଷ୍ଟ ଏବଂ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଥିଲେ କି ନାହିଁ। ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଏହି ଅନିଷ୍ଟ କରିଥିବା ପ୍ରମାଣିତ କରେ ନାହିଁ ।

10. ପ୍ରମାଣଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରତିବାଦୀ ସୀମା ପ୍ରାଚୀର କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରିଥିବା ଅନୁମାନ କରି ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଅପରାଧୀ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇ ପ୍ରମାଣରେ କିଛି ଆଣିପାରିନଥିଲେ । ଆଇନ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି ଯେ ଅନୁମାନ, ଯେତେ ଦୃଢ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣର ସ୍ଥାନ ନେଇପାରିବ ନାହିଁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ ସୀମା ପ୍ରାଚୀରର କ୍ଷୟକ୍ଷତି ବିଷୟରେ ତଥ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବାବେଳେ,

ପ୍ରତିବାଦୀ/ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ଏହାକୁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରିଥିବା କିଛି ପ୍ରମାଣ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରତିବାଦୀ/ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଏହି ଅନିଷ୍ଟର କାରଣ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରିବା ପାଇଁ ନାହିଁ । ସାରାଂଶରେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରମାଣକୁ ସଠିକ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅଭିଯୋଗର ଆଲୋକରେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ପରିସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଆକଳନ କରିବାରେ ଭୁଲ୍ ଏବଂ/କିମ୍ବା ବିଫଳ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ବିଚାରରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି, ତା 'ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ମତ ରଖିବା ପାଇଁ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ । ମାମଲାର ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୁଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ଯୋଗ୍ୟତା ବିହୀନ ବୋଲି ଖାରଜ କରାଯାଏ |

(ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାଶ)

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ବି. କେ ସାହୁ / କନିଷ୍ଠ କ୍ଷିପ୍ରଲେଖକ

HIGH COURT ORISSA

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ" ।

ଅନୁବାଦିକା

ଶିବାନୀ ଦାଶ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ